

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 882. Qualiter votum definitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

ad Baptismum, Sanch. Azor, Pith. Barbos. *LL.* cit. Ricciull. *l. c. num. 27.* qui etiam *num. 28.* id procedere ait, licet infans natus sit ex utroque parente infideli, dum unus ex illis post nativitatem filii conversus est ad fidem. Dixi tamen in *respon.* Si proles neendum sit doli capax; alias enim, si sui compos sit, cogi non potest ad fidem, sed sua libertati relinqui debet in hoc, an parentem fidelem seu conversum sequi velit eique adhaerere, an vero infidelem. Sanch. Pith. *l. c.* Zeiffens. *b. t. num. 7.* pro ut definiuntur in Concilio Toletano relato in *c. de Iudeis s. dist. 45.* in dubio tamen utrum proles rationis capax sit, pro favore religionis judicandum, & consequenter illa relinquenda & restituenda parenti converso, tradunt Sanch. *l. c. Sa. V. Matrimonium.* Zeiffens. *l. c.* Illud hic obiter,

de quo alibi ex professo, notandum cum Barbos. *l. c. num. 11.* & aliis ex Azor *l. c. cap. 11. 9. 7.* Turpia & nefaria esse pacta, ut liberi masculi patris sectam hereticam, & si feminæ, Catholicam matris religionem sequantur & teneant. Quid vero independenter à fidelitate & infidelitate dicendum, dum parentes vivunt in divortio, à quo eorum liberi tunc alendi vide apud Pith. *b. t. num. 7.* ubi breviter, quod apud matrem educandi, & impensis patris alendi, si pater divortio causam dedit; apud patrem vero impensis matris, si ejus culpa factum divortium, verum de hoc acutius alibi, uti & de pluribus aliis *l. 4. Decret.* quæ alias hoc referri possint, nisi hic titulus binis jam propositis quæstionibus absolveretur.

TITULUS XXXIV.

De voto & voti redemptione.

C A P U T I.

De voti natura, varietate, obligatione.

Quæst. 882. Qualiter votum definiatur.

1. **R**Esp. votum non pro desiderio, ut sæpe accipi solet, ut dum dicitur, rem pro voto succedere, aliquem fieri compotem sui voti; sed pressius & proprie acceptum pro promissione deo facta ex communi DD. definitur, quod sit promissio deliberata & spontanea deo facta de meliori bono.

2. Dicitur primò: *promissio*: per quod convenit cum promissione homini facta; differt autem à simplici proposito, etiam absoluto & efficaci, utpote quod non sicut promissio inducit obligationem ullam exequendi, quod animo conceptum est, neque ex intentione proponentis; cum is nullam intentionem obligandi se habuerit, neque ex natura ipsius propositi; cum alias, qui quotidianam v. g. auditionem missæ sibi proposituissent, omitting illam; cum si materia gravis, ad eam obligaretur, & consequenter omitendo illam peccaret graviter, atque ita proponens firmiter servare, quod lege præceptum est, peccaret dupli peccato. primò adversus præceptum violatum, secundo adversus obligationem proposito induciam. ita Sylv. *v. volum 1. q. 2.* Azor. *Inst. mor. pag. 1. L. 11. cap. 12. q. 1.* Valent. *2. 2. d. 6. q. 6. p. 1.* Sanch. *l. 4. de voto. cap. 2. num. 20.* Suar. *Tom. 2. de relig. L. 1. de voto c. 2. num. 2.* Less. *l. 2. c. 40. du. 4. num. 2.* Bonac. Covar. & alii, quos citat Castrop. *tr. 15. d. 1. p. 2. num. 2.* Debet autem hæc promissio esse vera, ita ut ad rationem voti non sufficiat simulata v. g. si fiat verbotenus tantum, vel si fiat quidem animo, sed non animo se obligandi ad executionem; sine qua obligatione volita subsistere nequit promissio. ita Suar. *l. c. c. 3. à num. 3.* Less. *l. c. du. 1. n. 6.* Azor *l. c. num. 7.* Valent. *l. c. Castrop. l. c. p. 3.*

num. 2. idque, ut idem cum Suar. Less. & alii, sive vovens sit conscient naturæ voti, nataque ex eo obligationis, sive ignarus. Verum tamen veram esse promissionem & veri voti rationem constitutere posse, si quis promitteret animo obligandi, seu exequendi rem promissam, probabilius tenet Sanch. *l. c. c. 1. num. 23.* Suar. *l. c. c. 4. à n. 3.* Azor. *l. c. q. 9. Gutt. qq. can. l. 2. c. 22. num. 3.* Castrop. *l. c. num. 4. & num. 5.* ubi breviter objecta in Contrarium diluit. Contra valent. *l. c. vers. si autem dicatur.* ex ea ratione quod, cum hæc duo, animus sese obligandi ad rem promissam exequendam, & animus exequendi illam sint distincta, constitutaque ratio promissionis & voti non in voluntate exequendi, sed adæquatæ in voluntate se se obligandi ad exequendum, possit adesse ratio voti, quia adit voluntas exequendi illud; non fecus ac esse potest ratio emptionis & venditionis, quia adit voluntas traditionis, utpote sine qua hi contractus validi sunt. Item mandatum, quo quis alterum ad aliquid faciendum obligat, esse potest in ratione mandati validum, ab illo eo, quod mandans velit illud exequi per illum, ut patet, dum deus mandavit Abraham immolare filium, non tamen voluit illum exequi hanc immolationem, ita Wiestn. *b. t. num. 5.* Castrop. *l. c. num. 4.* qui etiam *num. 5.* in fine cum Suar. *l. c. l. 5. c. 1. num. 7.* Sanch. *l. c. n. 35.* & aliis ait, voventem non habentem voluntatem exequendi promissum, peccatum graviter vel leviter pro ut materia voti levis est vel gravis; in ceteris vero modis simulare vivendi, nimimum sine animo se obligandi, vel verbotenus tantum committi solum peccatum veniale, excepta simulatione vovendi commissa in professione ordinis religiosi & susceptione ordinis sacri, eo quod licet non obligetur quis ad hæc suscipienda, eo ipso tamen, quo libere suscipiuntur, obligatur suscipere eo animo & voluntate, quam

quam præscribit religio, & Ecclesia, utpote quæ alias in tali decipitur, adeoque gravem patitur injuriam. pro quo citat Sanch. l. c. n. 38. Bonac. Tom. 2. d. 4. q. 2. de voto. p. 1. n. 15. &c.

3. Dicitur secundò: *deliberata*, id est facta cum advertentia rationis ad convenientiam, & disconvenientiam, quam habet votum cum votante, ejusque obligationem, quanta autem deliberatio, & advertentia requiratur ad valorem, non omnino exploratum est apud omnes, communior, quam cum Gl. in c. mulier. 32. q. 2. tenent Gutt. qq. canon. L. 2. c. 22. n. 8. Valent. 2. 2. d. 6. q. 6. p. 1. Less. L. 2. c. 4. du. 1. n. 2. & seg. Suar. Tom. 2. de relig. L. 1. de vot. c. 6. n. 4. Sanch. cit. 6. 1. n. 2. Laym. L. 4. tr. 4. c. 1. n. 3. Castrop. l. c. p. 4. n. 2. (qui tamen addit sufficere eam deliberationem, quæ ad meritum, & demeritum necessaria est) habet, ad votum non sufficere minorem advertentiam, quam quæ requiritur, & sufficit ad peccandum mortaliter: Unde licet ad votendum omnino matura, & exacta deliberatio, quæ omnem circumstantiam convenientiam, & disconvenientiam in votendo ponderer, non requiratur (cum alias vix ullus esset, qui verum votum emitteret, ut inquit Castrop.) non tamen sufficere semiplenam, cum Sanch. Suar. Less. tradit. Idem, assignata hac ratione, quod impone alteri, aut sibi obligationem etiam sub culpa levi, quæ alias sub nulla culpa obligabar, res ita gravis sit, ut merito in imponente requirat plenam advertentiam. His non obstante, quod ad violandum votum sufficiat semiplena advertentia, cum minor libertas requiratur ad violandum, quam ad inducendum votum. Sufficere vero virtualem deliberationem ad validè votendum non secus, ac ad Sacra conferenda, & suscipienda, ut si ex animo quise disponat ad votendum, & tempore, quo actu emitit votum, distrahit, adhuc valeat votum; cum illa formalitas votendi in virtute, & effectu à se relieto maneat, tradunt exprestè Sanch. L. 1. de sponsal. d. 8. n. 21. & L. 4. de voto. c. 1. n. 6. Suar. L. 1. de voto. c. 10. à n. 4. Castrop. l. c. n. 4. modò tamen eo tempore, quo actu emititur votum sit compos rationis Suar. à n. 9. Sanch. & Castrop. LL. cir. Unde videtur quis non teneri voto, quod in ebrietate plena, seu planè usu rationis privatus emisit, etiam sciens se in ebrietate solere multa votare, ante ebrietatem consenserit in istam obligationem. de cætero votando absque plena deliberatione peccari, eod quod obligatio voti sit res gravissima, adeoque non deceat sine prudentia, & consideratione eam subire, illum tamen defectum prudentia in promittendo ordinariè non excedere culpam venialem, supponunt AA. communiter, & in specie Sanch. l. c. n. 9. Valent. l. c. p. 1. circa finem. Suar. L. 5. c. 1. n. 2. posse tamen quandoque, sed raro, esse mortale, tenent Sancti. & Suar. ex eo capite, quod expertus quis esset, se exponi periculo violandi votum (intellige in materia gravi) dum ex præcipitatione vot. quam rationem non probat Castrop. l. c. n. 5. quia periculum transgrediendi votum non tam ex præcipitatione in votando, quam ex prava voluntatis affectione oriatur. non nisi in eo casu admittit peccati mortaliter, quo ex præcipitania incurrit qui periculum votandi illicita, & impossibilia, quæ Deo promittere est grave peccatum. hoc tamen raro contingere addit, quia necesse est, hoc periculum prævideri. requiri autem, ut hoc periculum votare-

di graviter illicita apprehendatur plenè advertenter; eod quod qui ex semiplena advertentia exponit se periculo peccandi graviter, non peccet mortaliter, addit La Croix L. 1. p. 1. n. 370. remittens ad Illung. tr. 5. n. 77.

4. Dicitur tertio: *spontanea*, id est, plenè libera, imprimis à metu, non quidem proveniente à Deo, seu causis naturalibus; quia votum factum ad effugendum malum tale tam jure naturæ, quam ecclesiastico est validum, & si per simplicem affectum quis nollet illud emittere, si modo alio non ita difficulti prudenter censeret, se posse illud malum evitare. ita juxta c. sicur. de regular. communiter omnes. Sed neque à metu proveniente ab extrinsecè, sive justè, sive injustè incusso; quia adhuc liberè ad evitandum malum, quod timetur, assumitur votum tanquam medium salubre, & DEO gratum, etiæ occasio illud emitendi ei sit ingratia, ita cum communi & certa, ut Suar. L. 2. de voto c. 7. n. 8. Sanch. L. 4. Sum. c. 3. n. 5. Less. L. 2. c. 40. n. 16. Azor. p. 1. L. 11. c. 15. q. 7. Castrop. l. c. p. 5. n. 3. Quod si verò metus incusso ad extorquendum votum an propterea annuletur, varie sentiunt & distinguunt AA. metum gravem etiam justè eo fine incussum jure naturæ annulare votum, eod quod votum ob perfecionem sui sit incapax talis coactionis extrinsecæ, docent plures apud Castrop. l. c. n. 4. quorum sententiam latius probabilem reputat Sanch. Less. n. 20. Oppositum verius tenent Suar. l. c. n. 16. Less. l. c. n. 15. Sanch. n. 21. Sa. V. votum. n. 8. Castrop. l. c. n. 5. eod quod postulans votum tali metu incusso censeatur potius votum offerre, ut medium ad vitandum malum, quam metum inferre, ita ut sit potius oblatio aliquis beneficii, & remedii mali imminentis, ac ideo rationem coactionis habere dici non possit. sic quoque metum gravem in justè incussum ad extorquendum votum jure naturæ illud non invalidare, verius & probabilius censem Castrop. l. c. n. 6. citatis pro hoc Bonac. Tom. 2. d. 4. q. 2. p. 3. §. 1. n. 6. Suar. l. c. n. 12. Sanch. l. c. n. 9. Less. l. c. n. 18. Azor. l. c. q. 6. Siquidem metus talis, sicut non tollit libertatem ad meritum, & demeritum sufficiem, ita nec sufficientem ad votum. nec magis immunit libertatem, quam metus justè incusso. Unde jam etiam infertur, valorem voti non impediri ex illata injurya, adeoque ex nullo capite. etiæ autem ex eo, quod gravis metus excusat ab observatione voti facti bene probatur, gravi metu coactum votare, non habere intentionem se obligandi, sed solum simulandi votum, non tamen inde probatur, quod, si in foro conscientia habeat illam intentionem (uti stante metu illam habere potest) votum ex metu factum non valere, ita Castrop. l. c. n. 8. ut nec ex eo, quod DEUS acceptet votum per injuriam extortum, probatur, illum approbare injuriam, dum illam permettere potest in utilitatem votantis, aliosque fines honestos. Sed neque hic excipienda vota religionis in professione emissâ, quod minus & hæc metu injustè incusso extorta jure naturæ valeant, ut contra Ponc. de mar. L. 4. c. 11. n. 15. haber sententia omnium DD. teste Castrop. n. 10. Esse tamen hæc vota religionis metu gravi extorta invalida jure ecclesiastico cum communi præter plures antiquos affirmant Sotus l. 7. de just. q. 2. a. 1. Valent. l. c. p. 2. circa finem Nav. Comment. 2. de regular. n. 13. Azor. l. c. q. 7. Sanch. l. c. n. 12. Less. l. c. n. 18. Sa. V. votum.

votum. n. 8. & V. metus. n. 2. Castrop. cit. p. n. 13. juxta c. Sicut qui monasteria. 20. q. 1. & c. præsens. 20. q. 3. & juxta quod clarè supponitur à Trid. l. 25. c. 10. de regular. dum ibi conceditur quinquennium ad reclamandam nullitatem professionis ob vim & metum & ante debitam ætatem facta. Quin etiam id ipsum de aliis votis omnibus sentiunt AA. citati præter Castrop. citantem pro se Suar. Tom. 2. de relig. L. de voto c. 8. à n. 5. junctis iis, quæ tradit Tom. 3. de relig. l. 6. c. 4. n. 6. & Poncium l. 7. de imped. Ordin. c. 19. n. 9. ed quod, ut ait, nullum reperiatur in jure fundamentum, quo cætera vota præter professionem religionis irritentur. Nihilominus admittit sub professione religionis vota post biennium emissa in societate Jesu comprehendendi debere, quia constituant verè religiosum & in statu de se perpetuo, quantum est ex parte religiosi, quæ fuit ratio, cur vota solennia in professione emissa fuerint irritata. Idem seu votum ingrediendi religionem ex gravi metu factum esse invalidum dicit n. 14. cum Suar. l. ex ratione, quod, si validum esset tale votum, obligaret facere professionem nullam, cum obligaret ad eam vi talis voti, quod coactum est, adeoque & professio vi illius facta. Quamvis addat hanc necnstatem non tam provenire ex eo, quod coactio redundet in ipsius voti objectum, illudque reddat nullum & illicitum. De cætero nullum votum irritari ex metu levicūm communī. & AA. supra citatis tenet n. 15. prout clarè colligitur ex c. perlatum. de his qua vi. & c. insinuante qui clerici vel voventes. Errorem quoque & ignorantiam impedire libertatem & consequenter valorem voti indubitatum est, sed de qua id intelligendum distinctione multiplici opus est. sic itaque primò error seu ignorantia veritas circa substantiam seu essentiam illius, nimirum vim obligandi, dum ignoranti illud obligare aut faltem obligare in perpetuum. procul dubio impedit libertatem & valorem illius, quia nihil volitum nisi præcognitum; nisi tamen ignorans hanc obligationem, vellet nihilominus votum pro ut in se est, sive pro ut alii illud emitunt, ut credendum & præsumendum, voventem eo modo votum emisse, quam diu ei non constat, emissionem voti positivo illo errore infestam fuisse, ut & præsumendum non est illam errorum depositiss, nisi id probetur ut Sanch. l. 4. de voto c. 22. n. 22. Idem de ignorantia seu errore materia seu objecti voti, ut dum v. g. vovit quis religionem Carthusianorum credens in ea licere velci carnis, contrarium tamen est de circumstantiis objecti & extrinsecis ignoratis; cum non reddant ipsum objectum involutarium, quod ipsum procedit, etiamsi circumstantiae essent tales, ut nullatenus quis votum emitteret, si illas cognosceret; cum illa habitualis dispositio non impedit, quod minus objectum voti absolute sit volitum; secus tamen, si actum habebet illam nolitionem dicendo: nolo illud objectum si talibus circumstantiis affectum ita Sanch. l. 4. sum. c. 2. n. 6. Leff. l. n. 10. & 12. Valent. l. p. 4. Suar. l. 1. de voto c. 12. n. 9. & 10. Castrop. l. c. p. 6. n. 4. &c. Nisi tamen circumstantiae ignorantiae redundant in ipsum objectum, dum quandoque ita graves sunt (uti est illa de abstinenia à carnis) ut merito censeri possint immutare objectum. Castrop. cit. n. 4. in fine. Secundò dum error est circa finem; quia ies est formalissimum voti objectum movens ad illud: Suar. Tom. 2. de relig. l. 2. de voto c. 11. n. 14. Leff. l. c. n. 11. Sanch. l. c. 14. Castrop. l. c. n. 5. Talis finis est tri-

plex; primus generalis, nimirum cultus dei, alter specialis & intrinsecus materia per votum promissa v. g. in datione Eleemosynæ sublevatio gentiæ proximi, quo deficiente, dum vovet v. g. quis dare petro Eleemosynam, quia creditur egens, qualis non est, votum nullum est. Tertius extrinsecus. dum v. g. quis vovet peregrinationem ad imperrandam filio sanitatem qui credebatur insimus, qualis tamen non erat, vel iam mortuus; & hic finis deficiente reddit vorum nullum, secus est & de occasione & causa impulsiva ad vovendum. ut AA, idem paulo ante citati siquidem supponit voluntatem voventis jam determinatam ad vovendum ob alium finem, tolumque movent ut facilius & libenter feratur in objectum voti, ergo deficiente, contra quod vovens putabat, reddere illud non possunt involuntarium. porro tales occasions & causæ impulsivæ distinguntur à fine in hoc, quod ad finem spectent, quæ vovens vovendo intendit obtinere, ad causam verò impulsivam illæ quæ jam existunt, aut credunt existeret v. g. dum quis vovet dare Eleemosynam Petro viro valde devoto, finis verus obtinendus est sublevatio miseria illius, causa impulsiva est petri devotio, ita Castrop. l. n. 6. In dubio autem, num quid si finis, an tantum occasio, spectandum esse, nam deficiente illo, quod occasio dicitur, persistat ad huc verus voti finis, quod si fiat, reputabitur & præsumetur esse tantum occasio. sentiunt Sanch. l. 4. de voto. c. 2. n. 52. Azor. cit. c. 15. q. 13. Bonac. Tom. 2. d. 4. q. 2. de voto, p. 3. in fine. Castrop. n. 7. & alii.

5. Dicitur quartò; facta Deo; est enim actus religionis seu latræ quod principaliter & immediatè deus colitur, & tanquam suprema maiestas respicitur, à quo tanquam omnium bonorum autore impetrare aliquid, aut cui pro accepi gratias referre vovendo intendimus, adeoque rarer acceptum votum fieri immediate soli Deo, & non creature quantcumque excellenti, ne cesset est dicere. Unde dum in aliquibus religiobus vota professionibus fiunt Deo & B. Virginis aliquis sanctis, sensus est promissionem illam fieri non tam iis, quam coram illis tanquam testibus & Advocatis suâ intercessione a Deo impetratur, quæ per vota desiderantur, & dum sanctis vota nuncupantur, Deo ad recolendam & honorandam sanctorum memoriam nuncupant, intelliguntur ad eum ferè modum, quo ad eorum honorem & memoriam consecrantur templa & altaria & sacrificia offeruntur. ut cum S. Tho. 2. 2. q. 88. a. 5. Laym. l. 4. tr. 4. c. 1. n. 6. Castrop. l. c. p. 7. n. 2. Dicunt tamen cum Valent. est ferè in hoc quæstionem de nomine.

6. Dicitur quinto. de meliore bono, id est, gratiore Deo, quam sit oppositum rei vel operis promissi; alias enim obligari quis posset ad omittendum id, quod melius, perfectius, deoque gratius est. quæ obligatio & omisio rei honestæ impeditis majus bonum posita ex obligatione licita esse non potest, & si alias licite res impediens bonum majus executioni dari posset liberè citra obligationem ita Castrop. l. c. p. 8. n. 1. De cætero examinare hic in specie plura vota v. g. votum non vovendi vel non petendi dispensationem aut consummatiōnem, num sint de re impidente majus bonum & consequenter invalida, videtur potius relinquendum Theologis moralibus, & in specie defu-

desuper videri potest Castrop. tr. 16. d. 1. p. 8.
§. 5. ut & quæstiones illæ, num & qualiter votum necessariò esse debeat de bono possibili, honesto, quarum affirmativa resolutio à potiore sequitur ex eo, quòd esse debeat de bono meliore, & non præcepto de quibus Castrop. loc. cit. §. 1. & seq.

Quæst. 883. Quotuplex sit votum?

1. R Esp. Variè dividitur; Et primò quidem in absolutum & conditionatum. Absolutum est, quod absolutam habet obligationem, seu quæ aliqua vel opus v.g. oblatio calicis, peregrinatio, ingressus in religionem &c. promittitur simpliciter, seu independenter ab illa conditione vel incerto eventu futuro. Conditionatum est, quod obligationem ab aliqua conditione & eventu futuro dependentem continet v.g. si ab hoc morbo liberabor, si victoriam reportabo. Ad distinguendum verò inter hæc vota, dum quandoque quæ absoluta sunt, conditionata videntur, & contra, attendendus diligenter affectus, quo fertur votens vel directè in rem promissam vel potius in ipsam conditionem obtinendam vel evitandam; ita ut in priore casu censeatur votum absolutum, in posteriore conditionatum. Sic v.g. dum quis votet ingredi religionem, si annum 16. ætatis impleverit, vel cursum philosophiaæ absolverit, vel etiam, ut cum Sanch. l. 4. sum. c. 40. n. 82. Suar. l. 6. c. 22. num. 6. & 7. Castrop. loc. cit. p. 10. num. 1. si pater obierit. Votum est absolutum, & obligatio ipsa statim inducitur, & non suspenditur ad eventum illum; quia votens absolute fertur in religionis ingressum, & terminus ille solum adjectus ad commodam voti seu obligationis executionem, quæ eousque suspenditur. ita Castrop. loc. cit. idem dicens de voto, quo quis voveret ingredi religionem si frater unicus haberet filios, & dominus successores, eti contrarium, nimirum esse conditionatum, censeant Suar. & Sanch. eò quòd potius ferri videatur in successores dominus, quam in ingressum suum in religionem.

2. Secundò dividitur in simplex & solenne, in quorum explicatione & distinctione non ita convenient AA. Et primò quidem prætereundo eam tanquam minùs conformem decisioni c. unic. b. t. num. 6. quâ aliqui voluerunt solenne nuncupari à consecratione & benedictione spirituali, aut aliquo ritu simili ac solennitate externa, dum constat vota solennia tam expressa quam tacita hodiecum fieri sine talibus solennitatibus, & è contra vota aliqua simplicia (qualia sunt vota coadjutorum formatorum in societate Jesu) fieri adhibitis solennitatibus, nimirum publicè & in superioris manibus ferè sicut ipsa professio. Aliqui solennitatem hanc statuant cum Valent. Tom. 3. d. 6. q. 6. p. 7. Henr. l. 12. c. 5. à num. 3. in traditione sui ipsius, quâ vota substantialia religionis emitens eidem se tradit in perpetuum, prælato nomine illius ea acceptante. Verum hanc sui traditionem junctam acceptationi prælati non sufficere adhuc ad solennitatem, ex eo patet, quòd per vota substantialia post biennium novitiatus edita, constituentia verè religiosum, fiat vera istiusmodi traditio sui perpetua superiore illam acceptante, & tamen sint solum simplicia, unde alii insuper ad solennitatem requirent, ut vicifim religio se se obligent irrevocabiliter ad voten-

tem retinendum. Sed neque etiam hæc sufficere ad solennitatem, sed necesse esse, ut votum ex speciali Ecclesiæ constitutione ita reddatur perpetuum & irrevocabile, ut nulla potestate ordinaria & seclusa authoritate pontificia relaxari queat, ac insuper votens reddatur ad actus voto repugnantes v.g. ad matrimonium inhabilis, in quo postremo tamen convenit cum votis post biennium in societate emissis, ac ita juxta cit. c. unic. tradunt Azor. p. 1. l. 12. c. 6. q. 1. Sanch. l. 5. moral. c. 1. num. 6. Suar. Tom. 3. de relig. l. 2. c. 10. a. num. 5. Castrop. l. c. num. 5. Wieltz. b. t. n. 19. Pith. b. t. num. 5. unde jam etiam hi AA. inferunt, votum simplex & solenne non distingui essentialiter ex eorum natura, sed accidentaliter & extrinsecè ex sola illa Ecclesiæ speciali dispositione, ac ita spectato iure naturali ac divino per se utrumque votum æqualiter obligare, eti per accidens solenne magis obligat quam simplex ex dicta constitutione Ecclesiastica. Atque ex his jam patet, quid sit votum simplex nimirum, quod substituit ista perpetuitate inducta ex dispositione Ecclesiæ.

3. Tertiò dividitur in expressum & tacitum. expressum, quod editur verbis, scripturâ, nutibus Deo aliquid promittendi & se obligandi voluntatem declarantibus. Tacitum, quod declaratur seu præsumitur potius ex signis quibusdam à jure statutis, v.g. votum continentia ex susceptione ordinum factorum, vota solennia religionis & gestatio habitus professis proprii, vel exercitio actuum competentium solis professis.

4. Quartò dividitur in reale; cum res externa promittitur v.g. pecunia, domus, equus. Et personale, dum promittitur actio à persona dimans & mixtum. nimirum ex reali & personali, quale v.g. est votum peregrinationis, utpote quod præter laborem, molestiam corporis, animi devotionem, continet sumptus itineris.

5. Dividitur Quintò ex parte materiæ in necessarium, nimirum de re, quæ alijs etiam necessitate præcepti exequenda; dubitare enim non licet votum propriissimum esse posse de operibus præceptis; cum sint honesta & Deo grata, & ita, ut opposita ei ingrata sint. Esseque hanc veritatem catholicam asserit Castrop. l.c. p. 8. §. 4. n. 1. & ita sentiunt citati ab eo D. Tho. 2. 2. q. 88. a. 2. & ibi. Cajetan. du. 1. Suar. To. 2. de relig. l. 2. de voto, c. 6. a. n. 4. Less. l. 2. c. 40. du. 7. n. 47. & seq. Laym. l. 4. sum. tr. de voto, c. 2. num. 9. Azor. p. 1. l. 11. c. 13. q. 1. Sed neque obligatio una alteram circa rem eandem impedit, sed potius virtutem promovet & voluntatem in bono firmiorum reddit, ut pluribus vinculis obstrictam. Et in liberum; nimirum de re, quam quis liberè exequi potest vel omittere. Quæ divisio alijs quaque terminis exprimi solet, nimirum dividendo votum in commune, utpote quod est de rebus quæ ab omnibus communiter tanquam præcepta observari debent; & singulare, quod est de rebus, quarum obligatio pro singulorum arbitratu suscipitur. de quo vide Castrop. l.c. n. 4.

Quæst. 884. Quæ & qualis sit obligatio voti?

1. R Esp. Ad primum: Votum obligare ad suis executionem de fide esse, & lumine naturali notum rectè ait Castrop. l.c. p. 11. n. 1. Si enim fidem datum homini promittendo obligare prætentem ex fidelitate ad exequendum, quod promis-

sum
Nn n